

Na temelju članka 44. Statuta Hrvatskog Crvenog križa („Narodne novine“, broj 56/2016), a u svezi s člankom 25. Pravilnika Službe spašavanja života na vodi i ekološke zaštite priobalja KLASA: 230-03/23-11/11, URBROJ: 101-03-23-01 od 14. prosinca 2023., izvršni predsjednik donosi

PRAVILA I STANDARDI RADA SPASILAČKIH POSTAJA NA KUPALIŠTIMA

Spasilačka služba

Članak 1.

Spasilačka služba organizira se na kupalištu s ciljem sprječavanja nezgoda povezanih s vodom te povećanja sigurnosti korisnika kupališta.

Spasilačka služba organizira se sukladno Temeljnim načelima organizacije spasilačke službe Hrvatskog Crvenog križa, koja su u prilogu ovih Pravila i njegov su sastavni dio.

Članak 2.

Osnovne aktivnosti spasilačke službe su nadzor vodenih površina kupališta, prevencija nezgoda, izvođenje akcija spašavanja te pružanje prve pomoći korisnicima kupališta.

Spasilačka služba može obavljati i dodatne aktivnosti poput pružanja pomoći i informiranja korisnika kupališta te prikupljanja informacija o stanju na kupalištu za potrebe upravitelja kupališta.

Dodatne aktivnosti ne smiju ometati izvršavanje osnovnih aktivnosti.

Članak 3.

Smatra se da je na nekom području osigurana spasilačka služba ako je u svakom trenutku osigurana mogućnost da spasilac uoči nezgodu na vodenoj površini područja pod nadzorom i pravodobno pokrene akciju spašavanja.

Prisutnost spasilačke službe na kupalištu značajno smanjuje rizik od nezgoda povezanih s vodom, ali ne isključuje mogućnost utapanja ili druge nezgode.

Članak 4.

Spasilačka postaja je osnovni organizacijski okvir za rad svake spasilačke službe. Sastoji se od jednog ili više područja nadzora. Područje nadzora precizno je definiran prostor, a dijeli se na vodene površine i kopneni dio.

Članak 5.

Spasilačka postaja obvezna je imati Plan rada spasilačke postaje.

Plan rada definira spasilačke akcije i postupke te sve elemente rada spasilačke postaje, a izrađuje se na temelju važećeg elaborata procjene rizika na kupalištu.

Članak 6.

Spasilačke postaje, ovisno o veličini te broju i razmještaju područja nadzora, mogu biti male, srednje i velike.

Mala spasilačka postaja sastoji se od jednog područja nadzora na kojemu djeluje jedan spasilački tim od dva spasioca, opremljen svom propisanom opremom.

Srednja spasilačka postaja sastoji se od više funkcionalno povezanih područja nadzora na kojemu djeluje više od jednog spasilačkog tima opremljenih svom propisanom opremom. Srednju spasilačku postaju vodi osoba s uvjerenjem za voditelja spasilačke postaje.

Velika spasilačka postaja sastoji se od više cjelina - nepovezanih ili prostorno udaljenih područja nadzora na kojima djeluje više spasilačkih timova opremljenih svom propisanom opremom. Veliku spasilačku postaju vodi jedna ili više osoba s uvjerenjem za voditelja spasilačke postaje.

Članak 7.

Spasilačka služba na kupalištu djeluje unutar područja koje je definirano kao područje rada spasilačke postaje.

Pokrivenost prostora kupališta nadzorom spasilačke službe ovisi o razini rizika za kupalište u cjelini, definiranoj u elaboratu procjene rizika za kupalište.

S obzirom na razinu rizika, kupališta su podijeljena na:

- 1) Kupališta zanemarivog rizika - na kojima je poželjno organizirati spasilačku službu,
- 2) Kupališta umjerenog rizika - na kojima je potrebno omogućiti korisnicima mogućnost kupanja pod nadzorom spasilačke službe,
- 3) Kupališta srednjeg rizika - potrebno je organizirati spasilačku službu koja pokriva sva opasna mjesta na kupalištu, definirana u elaboratu procjene rizika na kupalištu,
- 4) Kupališta visokog rizika - potrebno je organizirati spasilačku službu koja pokriva cjelokupno područje kupališta.

Kupališta za koja nije izrađen elaborat o procjeni rizika smatraju se kupalištima visokog rizika.

Osnovne spasilačke aktivnosti

Članak 8.

Osnovna spasilačka aktivnost i osnova za provođenje svih drugih spasilačkih aktivnosti je nadzor.

Spasioci su dužni provoditi konstantan i učinkovit nadzor koji podrazumijeva mogućnost uočavanja nezgode golim okom u svakom trenutku na bilo kojoj točki vodene površine područja nadzora.

Nadzor se vrši s nadzorne točke, mjesta (pozicije/lokacije) s kojeg je moguć konstantan nadzor cjelokupne vodene površine na području nadzora kao i trenutni pristup području nadzora.

Standardne točke nadzora su spasilačke promatračnice. U iznimnim uvjetima moguće je nadzor organizirati i drugačije pri čemu nadzor mora biti konstantan i učinkovit.

Nadzor pojedinog područja nadzora mora uvijek biti povjeren osposobljenom spasioocu koji je odgovoran za provođenje nadzora.

U slučaju nemogućnosti provođenja učinkovitog nadzora od strane jednog spasioaca, područje nadzora mora se podijeliti na manja područja te osigurati konstantan i učinkovit nadzor od strane spasilaca.

Tijekom provođenja aktivnosti nadzora potrebno je redovito vršiti izmjenu spasilaca na području nadzora kako bi se konstantno osigurao učinkovit nadzor te omogućila pauza za odmor.

Članak 9.

Prevenција nesreće obuhvaća sve radnje kojima je cilj spriječiti nezgodu na kupalištu.

Spasioci su dužni na kupalištu kontinuirano provoditi prevenciju nezgoda.

Prevenција se provodi neposrednim kontaktom s korisnicima kupališta i posrednim putem informiranja o potencijalnim opasnostima i rizicima.

Članak 10.

Na pojedinom području nadzora pod nadzorom spasioaca potrebno je, u svakom trenutku, osigurati mogućnost pokretanja akcije spašavanja, sukladno temeljnim načelima organizacije spasilačke službe Hrvatskog Crvenog križa.

Spasilac prilikom akcije spašavanja mora imati podršku minimalno još jednog spasioaca, propisanu spasilačku opremu, te mora biti u mogućnosti izvršiti komunikaciju s drugim spasiocima ili vanjskim službama (hitna pomoć, policija, lučka kapetanija...).

Spasiocima koji su izvršili akciju spašavanja potrebno je osigurati odgovarajući odmor neposredno nakon izvršene akcije.

Članak 11.

Akcije spašavanja dijele se na jednostavne akcije spašavanja u kojima sudjeluje samo jedan spasilački tim i složene akcije spašavanja u koje je uključeno tri ili više spasilaca.

Spasioci

Članak 12.

Spasilačke aktivnosti na kupalištima u Republici Hrvatskoj obavljaju isključivo spasioci s važećim uvjerenjem o osposobljenosti spasioaca na bazenima i/ili spasioaca na otvorenim vodama i/ili voditelja spasilačke postaje.

Uvjerenja iz stavka 1. ovog članka izdaje Hrvatski Crveni križ s rokom valjanosti dvije godine od dana izdavanja.

Spasilac ima pravo na produljenje valjanosti stečenog uvjerenja na rok od dvije godine od dana produljenja, a koje ostvaruje uspješnim završetkom tečaja obnove uvjerenja o osposobljenosti koji provodi Hrvatski Crveni križ.

Članak 13.

U spasilačkoj postaji poslove spašavanja mogu izvršavati osposobljeni spasioци kako slijedi:

Spasilac na bazenu osposobljen za poslove nadzora, prevencije, spašavanja iz vode, djelovanja u spasilačkom timu, vođenje jednog spasilačkog tima i pružanje prve pomoći, na bazenskim kupalištima.

Spasilac na otvorenim vodama osposobljen za poslove nadzora, prevencije, spašavanja iz vode, djelovanja u spasilačkom timu, vođenje jednog spasilačkog tima i pružanje prve pomoći, na svim kupalištima.

Voditelj spasilačke postaje mora biti osposobljen za organiziranje spasilačke postaje, koordiniranje više spasilačkih timova te administrativno vođenje spasilačke postaje.

Spasilačka oprema

Članak 14.

Spasiocima je za rad u spasilačkoj postaji nužna specijalizirana spasilačka oprema. Nedostatak kvalitetne spasilačke opreme značajno umanjuje djelotvornost spasilačke službe te dovodi u neposrednu opasnost spasioce koji spašavaju osobe iz vode.

Oprema kojom svaka spasilačka postaja mora raspolagati dijeli se na:

- 1) osobnu opremu spasioca (obvezna za svakog spasioca) – propisana radna odjeća spasioca i zviždaljka;
- 2) opremu nadzorne točke (obvezna za svako područje nadzora) – spasilačka plutača, dalekozor, zastave (žuta zastava spasilačke službe i crvena zastava za zabranu kupanja), torba prve pomoći i komunikacijsko sredstvo;
- 3) opremu baze spasilačke postaje (obvezna za svaku malu ili srednju spasilačku postaju ili cjelinu velike spasilačke postaje) – zaliha sredstava prve pomoći, sredstva za imobilizaciju (ovratnik, udlage, daska za imobilizaciju s učvršćivačima), telefon, megafon te uže za bacanje.

Spasilačka promatračnica

Članak 15.

Spasilačka promatračnica koja služi kao nadzorna točka mora ispunjavati sljedeće uvjete:

- konstrukcija mora biti stabilna te napravljena na način koji omogućava sigurno korištenje,
- visina s koje spasilac nadzire područje mora biti najmanje 2 metra iznad razine područja koje se nadzire, s osiguranim direktnim pogledom na svaku točku vodene površine područja nadzora,
- stepenice ili rampa za prilaz moraju biti protuklizne te moraju omogućiti direktan pristup području nadzora i silazak bez potrebe korištenja ruku,
- promatračnica mora imati osiguranu adekvatnu zaštitu od sunca, vjetra i kiše tijekom cijelog radnog vremena spasilačke postaje te zaštitu protiv dodatnog zagrijavanja prostora s kojeg se obavlja nadzor,

- radni prostor spasioca mora sadržavati stolicu te osiguran prostor za sigurnu pohranu opreme,
- informativnu tablu postavljenu na vidljivo mjesto s grafičkim prikazom granica područja nadzora koje pokriva spasilačka promatračnica, radno vrijeme spasilačke službe, opis značenja oznaka i zastava te ostale informacije o kupalištu i spasilačkoj službi,
- osigurano mjesto za isticanje spasilačke zastave.

Izveštaj o intervenciji

Članak 16.

Izveštaj o intervenciji je elektronički standardizirani obrazac dostupan na platformi „Spasilačke intervencije“ kojom upravlja Hrvatski Crveni križ.

Spasilačka postaja dužna je ispuniti izvještaj o svakoj spasilačkoj intervenciji provedenoj na području djelovanja spasilačke postaje.

Izveštaj o intervenciji ispunjava spasilac ili voditelj koji je sudjelovao u akciji spašavanja.

Temeljem predanih izvještaja o intervenciji Hrvatski Crveni križ vodi evidenciju o provedenim spasilačkim intervencijama.

Završne odredbe

Članak 17.

Stupanjem na snagu ovih Pravila prestaju važiti Pravila i standardi rada spasilačkih postaja URBROJ:1000997-01-4-18-19/02-1 od 26. studenog 2019.

Članak 18.

Ova Pravila bit će objavljena na oglasnoj ploči i HCK Info te stupaju na snagu osmog dana od dana objave.

IZVRŠNI PREDSJEDNIK

Robert Markt

U Zagrebu, 19. ožujka 2024.

KLASA: 230-04/24-14/4

URBROJ: 101-04-24-1

Ova Pravila objavljena su na oglasnoj ploči dana 22.03.2024., te su stupila na snagu dana _____.

HRVATSKI CRVENI KRIŽ

Služba spašavanja života na vodi

Temeljna načela organizacije spasilačke službe Hrvatskog Crvenog križa

1. Sprječavanje nezgoda povezanih s vodom

Spasilačkoj službi na kupalištu temeljna je zadaća sprječavanje nezgoda povezanih s vodom. Sukladno temeljnoj zadaći, osnovne aktivnosti spasilačke službe na kupalištu su: *nadzor vodenih površina kupališta, prevencija nezgoda vezanih uz vodu, izvođenje akcija spašavanja i pružanje prve pomoći.*

2. Sigurnost

Prilikom izvođenja akcije spašavanja, spasilac obavezno mora voditi računa o vlastitoj sigurnosti te sigurnosti ostalih sudionika akcije spašavanja.

3. Timski rad

Spasiocu se tijekom izvođenja akcije spašavanja mora obavezno osigurati podrška barem još jednog spasioca.

Sukladno tome, na području djelovanja spasilačke službe na dužnosti se moraju istovremeno nalaziti minimalno dva spasioca.

4. Pravilo 4 minute

Kao temelj za definiranje osnovnih elemenata rada spasilačke službe i svih spasilačkih postupaka koristi se pravilo „4 minute“ temeljem kojega je svakoj unesrećenoj osobi, koja se nalazi na području djelovanja spasilačke službe, potrebno pružiti pomoć u roku od 4 minute od nastanka nezgode.

5. Obaveze spasilaca

Svi spasioci koji rade u spasilačkoj postaji obavezni su poduzeti sve potrebne radnje i mjere kako bi, ne ugrožavajući vlastiti život, osigurali učinkovito provođenje pravila „4 minute“.

